

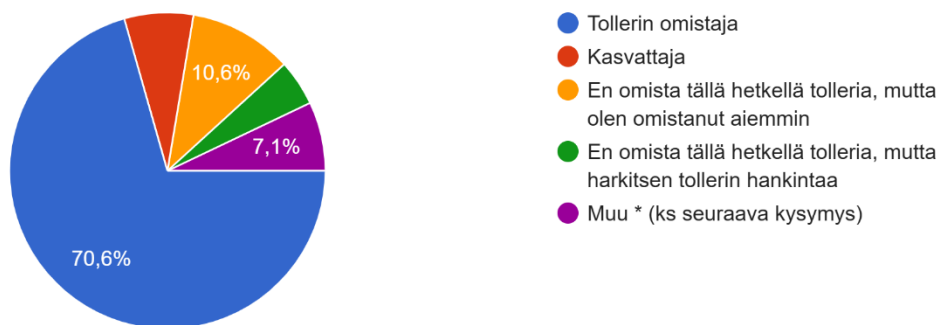
AVOIN ROTURISTEYTYSKYSELY

Novascotiannoutajat ry:n jalostustoimikunta järjesti avoimen roturisteytyskyselyn kasvattajille, rotua harrastaville ja rodusta kiinnostuneille. Se oli auki 12.1.-27.3.2026 ja vastauksia saatiin 85 kappaletta.

Kyselyyn saatiin vastauksia kattavasti eri ajan rotua harrastaneilta ihmisiltä. Suurinosa (n=31, 36,5%) oli harrastanut rotua 10-20 vuotta, ja seuraavaksi suurin ryhmä (n=20, 23,5%) 1-5 vuotta. Loput vastaajat olivat ryhmistä yli 20 vuotta (n=16, 18,8%), 6-9 vuotta (n=12, 14,1%) ja alle 1 vuotta (n=2, 2,4%). Kyselyyn vastasi myös 4 (4,7%) ihmistä, jotka eivät ole vielä omistaneet novascotiannoutajaa ollenkaan.

Suurinosa vastaajista oli novascotiannoutajan omistajia (n=60, 70,6%) (kuva 1). Seuraavaksi suurin ryhmä oli entisiä tolleristeja (n=9, 10,6%) ja sen jälkeen eniten vastauksia sai kategoria muu (n=6, 7,1%). Vastaajista 6 (7,1%) oli kasvattajia ja edellisen kysymyksen lailla 4 (4,7%) ei ole omistanut novascotiannoutajaa vielä, mutta harkitsee rodun yksilön hankkimista. Tätä kysymystä seurasi avoin kommenttikenttä vastaajille, jotka vastasivat ”muu”. Yksi vastaajista oli tollerin omistaja ja omaa kennelimen, muttei ole vielä kasvattanut. Toinen ei omistanut tällä hetkellä novascotiannoutajaa, mutta oli aikeissa hankkia sellaisen. Kolmas oli harkinnut rodun yksilön hankkimista vuosien varrella. Neljäs oli harkinnut kasvattamista, mutta haave kaatui pentuesisaruksen sairastumiseen nuorella iällä. Viidennellä oli toller, mutta kasvatus oli tauolla jalostusnartun puutteen vuoksi. Kuudes oli tollerin omistaja ja eläinlääkäriopiskelija.

Olen
85 vastausta

Kuva 1 Vastaajan yhteys novascotiannoutajiin.

Suurinosa vastaajista (n=60, 70,6%) oli Novascotiannoutajat ry:n jäsen, loput (n=25, 29,4%) eivät olleet. Kysymykseen novascotiannoutajien kasvattamisesta 9 (10,6%) vastasi myöntävästi edellisestä kysymyksestä poiketen. Suurinosa (n=76, 89,4%) ei ollut kasvattajia. Jos tähän

kysymykseen vastasi myöntävästi, aukesi kyselystä vain kasvattajille tarkoitettu osio. [Vastaukset tähän osioon tekstin lopussa.](#)

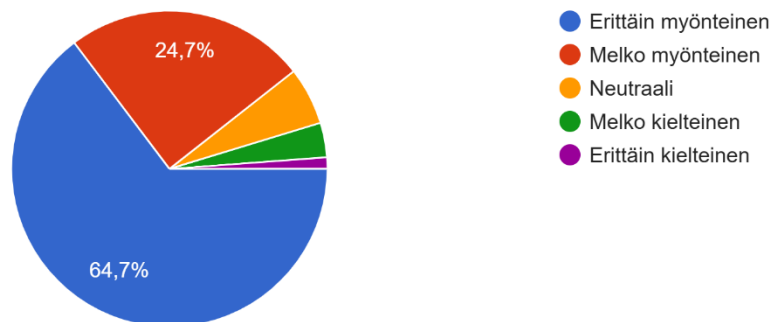
Suhtautuminen roturisteytyksiin

Noin puolet vastaajista (n=45, 52,9%) oli tutustunut Kennelliiton hyväksymiin roturisteytysprojekteihin ja niiden tekemisen taustasyihin jonkun verran. Erittäin hyvin asian tuntivat 23 vastaajaa (27,1%), ja asiasta olivat kuulleet mutteivät tienneet sen tarkemmin 16 vastaajaa (18,8%). Yksi (1,2%) vastaaja ei tuntenut aihetta lainkaan.

Yleinen suhtautuminen roturisteytysprojekteihin oli pääasiassa erittäin (n=58, 68,2%) tai melko (n=22, 25,9%) myönteistä. Neutraali suhtautuminen oli kahdella vastaajalla (2,4%) sekä melko kielteinen kolmella vastaajalla (3,5%). Erittäin kielteisesti roturisteytysprojekteihin ei suhtautunut yksikään vastaaja. Vastaavankaltaiset tulokset saatiin myös roturisteytyksestä novascotiannoutajien kohdalla rodun sisäisen monimuotoisuuden lisäämiseksi. Erittäin (n= 55, 64,7%) tai melko (n=21, 24,7%) myönteisesti suhtautuivat suurinosa vastaajista sekä neutraalisti viisi (5,9%) vastaajista. Melko (n=3, 3,5%) ja erittäin n=1, 1,2%) kielteisesti suhtautuivat vain muutama vastaaja (kuva 2).

Entä erityisesti novascotiannoutajan kohdalla – mikä on suhtautumisesi mahdolliseen roturisteytysohjelmaan rodun sisäisen monimuotoisuuden lisäämiseksi?

85 vastausta

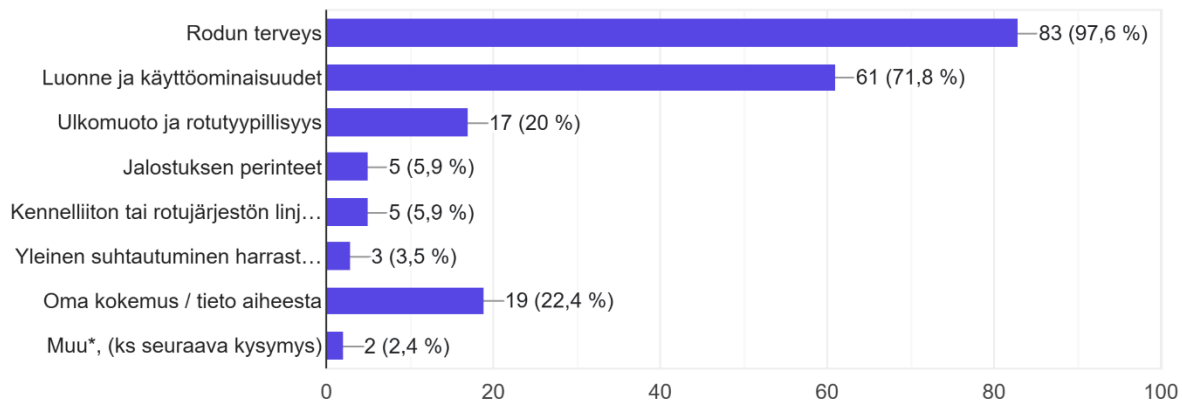

Kuva 2 Suhtautuminen roturisteytysprojektiin rodun sisäisen monimuotoisuuden lisäämiseksi.

Kyselyyn vastanneiden näkemykseen roturisteytyksistä eniten vaikutti rodun terveys (n=83, 97,6%) sekä luonne- ja käyttöominaisuudet (n=61, 71,8%) (kuva3). Kysymys oli muotoiltu niin, että sama vastaaja voi valita useamman vastauksen. Kaksi ”muu” -vastausta saatiin, jossa toisessa kerrottiin ammatin ja koulutuksen vaikuttavan näkemykseen, ja toisessa tuotiin esiin seuraavaa (suora lainaus): *Terveys näkökulmaa ei voi tuoda esille liikaa. Se pitää olla kaikessa tapauksessa ensisijaista. On pelottava edes ajatella, että ihminen tekisi ratkaisun joka ei olisi optimaalinen rodun terveydelle. Onneksi ulkonäkö edellä menevästä jalostuksesta on jo hieman luovuttu, mutta meillä on edelleen vakavia esimerkkejä mitä käy, kun terveys unohdetaan (saksanpaimenkoirat, mäyräkoirat, lyhytkuonoiset).*”

Mitkä tekijät vaikuttavat eniten omaan näkemykseesi roturisteytyksistä? (valitse enintään 3 tärkeintä)

85 vastausta

Kuva 3 Kyselyyn vastanneiden oma näkemys roturisteytyksistä. Katkenneet tekstit olivat seuraavanlaiset: Kennelliiton ja rotujärjestön linjaukset, Yleinen suhtautuminen harrastuspiireissä

Kyselyyn vastanneet olivat myös erittäin (n=37, 43,5%) tai jonkin verran (n=41, 48,2%) huolissaan novascotiannoutajien perinnöllisestä monimuotoisuudesta ja sukusiitoksesta. Kuusi (7,1%) ei ollut erityisen huolissaan asiasta ja yksi (1,2%) vastaaja ei osannut sanoa. Roturisteytys nähtiin mahdollisena työkaluna rodun pitkäaikaisen terveyden ja elinvoiman turvaamisen kannalta selvästi (n=51, 60%) tai mahdollisesti (n=26, 30,6%). Viisi (5,9%) ei ollut varma ja kolme (3,5%) ei uskonut niin.

Kysymykseen ”mitä haasteita tai riskejä yhdistät roturisteytykseen” kyselyyn vastaajat saivat vastata avoimella kysymyslaatikolla. Tiivistetyt vastaukset on esitetty kuvassa 4. Kappalemäärä kertoo, monessako avoimessa vastauksessa asia tuotiin esiin. Kuvassa 4 esitettyjen riskien lisäksi nimettiin riskeiksi: risteytystulosten ennakoimattomuus, virallisen roturisteytysprojektin ulkopuolisten pentujen teettäminen, sekä roturisteytysprojektille yleisen hyväksynnän ja ymmärryksen saaminen. Roturisteytys nähtiin muutamassa vastauksessa silti enemmän mahdollisuudeksi kuin uhkaksi, etenkin, jos se toteutetaan tarkkaan harkiten ja suunnitelmallisesti. Yhdessä vastauksessa nostettiin esiin myös ajatus rotumääritelmän muuttamisesta, jotta pidempijalkaisetkin koirat voisivat pärjätä koiranäyttelyissä.

Riski	Kappalemäärä
uusien sairauksien tulo rotuun	16
ei-toivotut luonneominaisuudet	14
tollerin ominaisuuksien hiipuminen	13
oikean risteytysrodun löytäminen	10
asenteet: kasvattajat, harrastajat, Kanada	9
ulkonäön muuttuminen, koon kasvu	8
ei tarpeeksi kasvattajia mukaan	6
en tiedä / tyhjä	6
pitkäaikaisuus	5
ei riskejä	4
urosten käyttö muista roduista	1
tutkimustuloksen puute	0
tiettyjen kasvattajien oikeus	0

Kuva 4 Tiivistetyt vastaukset kysymyksen: "mitä haasteita tai riskejä yhdistät roturisteytykseen". Kappalemäärä kertoo monessako avoimessa vastauksessa sama asia tuotiin esiin.

Roturisteyksen suunnittelu ja toteutus tieteellisesti ja virallisesti valvotussa projektissa oli vastaajille joko erittäin (n=71, 83,5%) tai melko (n=14, 16,5%) tärkeää. Yksikään vastaaja ei vastannut "ei kovin tärkeää" tai "ei lainkaan tärkeää". Puolet vastaajista (n=44, 51,8%) olisivat myös kiinnostuneita saamaan lisätietoa tai osallistumaan keskusteluun roturisteytysaiheesta novascotiannoutajien osalta. 30 (35,3%) vastaajaa oli ehkä kiinnostuneita ja 11 vastaajaa (12,9%) ei ollut kiinnostunut.

Toiseksi viimeinen kysymys oli "Mikä rotu olisi / mitkä rodut olisivat mielestäsi sopivia novascotiannoutajien roturisteytysprojektiin? Miksi?" Vastauksia tähän saatiin 64 kappaletta. Rodut on esitetty kuvassa 5 perusteluineen puolesta ja vastaan. Samassa avoimessa vastauksessa saattoi olla useita rotuja tai roturyhmiä mainittuna. Vastaukset on koottu taulukkoon sen mukaan, montako kertaa rotu, roturyhmä tai rotukategoria (esim. noutajat) oli mainittu. Lisäksi avoimissa vastauksissa toistui toive rodun käyttöominaisuuksien ja nouto-ominaisuuksien parantamisesta, koon pitämisestä kohtuullisena sekä luonteen vakauttamisesta, oli käytetyt rodut tai roturyhmät mitä tahansa.

FCI ryhmä	Rotu	Vastausten lukumäärä	Perusteluja puolesta	Perusteluja vastaan	
1	Lammas- ja karjakoirat	käyttölinjainen australiapaimenkoira	2	ulkonäkö, luonne	ei-toivottuja ominaisuuksia
		kelpie	1		
		bordercollie	3	ulkonäkö	liikaa terveysongelmia
2	Pinslerin ja snautserin tyyppiset, molossikoirat,	hovawart	1	terveys	koon kasvu
		tanskalais-ruotsalainen pihakoira	1	perusterve	liian valkoinen ja pieni
5	Pystykorvat ja alkukantaiset koirat	jämtlanninpystykorva/muut pystykorvat	2	terveys, luonne ja käyttöominaisuudet	koon kasvu
		porokoira	1		
7	Seisovat lintukoirat	yleisesti	3		
		bretoni	2	käyttöominaisuudet, ulkonäkö	
		stabijhoun	3	samanlaisuus	
		pienimunsterinseisoja	1	perusterveys	
		irtanninsetteri	2		
8	Noutajat, ylösajavat koirat ja vesikoirat	spanielit	11		
		muut noutajarodut	10	käyttöominaisuudet, luonne	koon kasvu
		käyttölinjainen labradori	10	käyttöominaisuudet, terve rakenne, rauhallisuus	
		käyttölinjainen kultainennoutaja	18	käyttöominaisuudet, luonne, terveys, CDDY vapaa, rauhallisuus	autoimmuunit, allergia, epilepsia
		sileäkarvainennoutaja			
		springerspanieli	3		CDDY
		viiriäiskoira	1	käyttöominaisuudet, luonne, terveys	
		käyttölinjainen cockerspanieli	5	koko, riistainto	vitkkaus haasteena
venäjänspanieli	1	käyttöominaisuudet, terveys			
9	Seura- ja kääpiökoirat	kooikerhondje	7	sama käyttötarkoitus	terveyshaasteet
		villakoira	1		doodlemixien maine
-	-	sekarotuinen	1	kaikki noutajat sukua keskenään	
-	-	alkuperärodot/maatiaisrodot/metsästyslinjaiset rodut	4	käyttöominaisuudet	
-	ei FCI hyväksymä, Kennelliitto: 9, seura- ja	markiesje	1	luonne sama	terveyshaasteet

Kuva 5 Vastaajien rotu- ja roturyhmäajaukset roturisteytyksen toteuttamisesta perusteluineen puolesta ja vastaan

Viimeinen kysymys oli avoin kysymys siitä, haluaako vastaaja lisätä jotain aiheeseen liittyen. Vastauksissa toistui toive roturisteytysprojektin eteenpäinviemisestä, sekä projektin seuraamisesta esimerkiksi Instagramissa. Muutama oli myös innokas osallistumaan projektiin sekä ottamaan projektiin liittyvän pennun. Useampi vastaaja oli myös huolissaan novascotiannoutajan terveydestä ja luonteesta. Yleisesti kiiteltiin yhdistystä keskustelunavauksesta ja yhdistyksen aktiiveja työstä rodun eteen.

KASVATTAJAOSION VASTAUKSET

Kasvattajaosio alkoi kysymyksellä sitoumuskasvattajuudesta. 9 vastanneesta 6 (66,7%) oli sitoumuskasvattajia, ja 3 (33,3%) ei ollut.

Yhtä suuri osa (n=4, 44,4%) oli kasvattanut novascotiannoutajia yli 10 vuotta ja 3-10 vuotta. Vähemmistö (n=1, 11,1%) oli kasvattanut alle 3 vuotta.

Suurinosa kasvattajista oli kasvattanut 4-10 pentuetta (n=7, 77,8%) ja vähemmistä 1-3 pentuetta (n=2, 22,2%).

Kooste vastauksista on julkaistu yhdistyksen lehdessä 2/2026.